

Sygn. akt I ACz 721/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

	Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)V.- U., **Holandia**

przeciwko (...) Sp. z o.o. w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego – Sądu Gospodarczego w Rzeszowie z dnia 31 lipca 2014r. sygn. akt VI GC 256/13

po s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy – Sąd Gospodarczy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji uznając, że nie wykazał on przesłanek z art. 103 u.k.s.c.

Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwany swój wniosek uzasadnił w sposób bardzo ogólny i lakoniczny, a przy tym, nie zaoferował żadnych dowodów na okoliczność swojej aktualnej sytuacji finansowo - majątkowej. Wprawdzie dołączył do wniosku informację z dnia 2 czerwca 2014r. o wysokości straty z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wraz z deklaracją CIT-8, to jednak dokumenty te dotyczą okresu sprzed ponad 6 miesięcy, a ponadto nie zawierają podpisu osoby składającej deklarację, ani też potwierdzenia jej złożenia w Urzędzie Skarbowym.

Wskazał dalej Sąd Okręgowy, że niezależnie od powyższego treść wspomnianej deklaracji CIT-8 także przemawia za oddaleniem wniosku. Z deklaracji tej wynika bowiem, że w okresie od dnia 26 lipca 2012r. do dnia 31 grudnia 2013r. pozwana spółka osiągnęła przychody w kwocie 17.215.809,22 zł, ponosząc jednocześnie koszty w wysokości 17.535.411,75 zł, co dało ostatecznie stratę w kwocie 319.602,53 zł. Zgodnie, zaś z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa fakt, iż koszty działalności gospodarczej strony przewyższają jej przychody generując stratę, nie podważa możliwości poniesienia przez nią opłaty od apelacji, zwłaszcza przy tak znacznych przychodach. Występowanie straty nie świadczy, bowiem o tym, że strona nie dysponuje środkami koniecznymi do pokrycia kosztów sądowych.

Żaląc się na powyższe, pozwany zarzucił zaskarżonemu postanowieniu :

1. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na błędnym przyjęciu przez Sąd, że wniosek pozwanego nie został w pełni uzasadniony z uwagi na to, że wnioskodawca nie dołączył do wniosku innych dokumentów obrazujących w pełni jego sytuację majątkowo – finansową w postaci aktualnych rachunków zysków i strat, bilansu, wyciągów z rachunków

bankowych itp., natomiast straty zanotowane przez pozwanego nie świadczą jeszcze o braku środków na pokrycie opłaty od apelacji, a co za tym idzie stwierdzeniu przez Sąd, że pozwany nie wykazał zaistnienia przesłanek z art. 103 ustawy,

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd oceny materiału dowodowego w sposób niepełny i wbrew obowiązki wszechstronnej i zgodnej z zasadami doświadczenia życiowego oceny, zwłaszcza w zakresie przedstawionych przez pozwanego okoliczności i dowodów na ich poparcie, co skutkowało oddaleniem wniosku o zwolnienie od opłaty od apelacji, mimo iż pozwany w sposób rzetelny przedstawił stan majątkowy spółki.

Mając na uwadze powyższe, pozwany wniósł o zmianę postanowienia i uwzględnienie jego wniosku o zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie posiada usprawiedliwionych podstaw.

Rację ma Sąd Okręgowy przyjmując, że trafność rozstrzygnięcia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych jest uzależniona w pierwszej kolejności od zgromadzenia dokładnych informacji o aktualnej sytuacji finansowej wnioskodawcy. W tym kontekście dane przedstawione przez wnioskodawcę słusznie uznane zostały za niewystarczające tym bardziej, że w pełni zasadne są wątpliwości Sądu I instancji odnośnie wiarygodności przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów (brak podpisu osoby wypełniającej deklarację CIT-8 i prezentaty wpływu tego dokumentu do Urzędu Skarbowego).

Zauważyć dalej wypada, że przesłanka uzasadniająca udzielenie zwolnienia od kosztów sądowych osobie prawnej (art. 103 k.p.c.) jest ujęta bardziej rygorystycznie niż to jest w przypadku osób fizycznych (art. 102 ust. 1 u.k.s.c.). Chodzi tutaj, bowiem o wykazanie, czyli udowodnienie – według reguł obowiązujących w postępowaniu dowodowym (art. 6 k.c., art. 232 k.c.) – braku posiadania dostatecznych środków na poniesienie kosztów sądowych.

Pamiętać też trzeba, iż wymóg ten nie powinien być rozumiany, jako obowiązek wykazania, że zainteresowana strona nie posiada w danej chwili odpowiedniej nadwyżki w swoich środkach, ale jako obowiązek wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Stąd, powołanie się jedynie na odnotowanie w pewnym ograniczonym okresie rozliczeniowym straty w prowadzonej działalności gospodarczej, nie jest wystarczające. Zawsze konieczna jest analiza kondycji finansowej danej osoby prawnej w szerszej perspektywie czasowej oraz porównanie wymaganych kosztów sądowych do zasobów i obrotów takiego podmiotu. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia pokazuje, że taki kryteriami chciał się posłużyć Sąd I instancji, niemniej jednak, takiej szerszej i miarodajnej oceny kondycji finansowej pozwanej spółki nie mógł dokonać z uwagi na nieprzedstawienie przez pozwanego dostatecznych danych ku temu.

W związku z powyższym trudno mówić o wadliwościach przy ocenie materiału przedstawionego przez wnioskodawcę. Na podzielenie natomiast zasługuje wniosek prawny Sądu I instancji o niewykazaniu przez pozwanego przesłanki z art. 103 k.p.c.

Z tych względów zażalenie pozwanego podlegało oddaleniu, jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).